

2024/1262

15.5.2024

KOMMISSIONENS DELEGERADE DIREKTIV (EU) 2024/1262

av den 13 mars 2024

om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/63/EU vad gäller krav för anläggningar och för skötsel och hållande av djur, samt vad gäller metoder för avlivning av djur

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionsätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/63/EU av den 22 september 2010 om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål⁽¹⁾, särskilt artikel 50, och

av följande skäl:

- (1) Artikel 33 i direktiv 2010/63/EU kräver att djur som används för vetenskapliga ändamål hålls i en lämplig miljö och ges skötsel som är lämplig för deras hälsa och välbefinnande. I bilaga III till direktiv 2010/63/EU fastställs krav för anläggningar och för skötsel och hållande av dessa djur.
- (2) Artikel 6 i direktiv 2010/63/EU kräver att djur avlivas med minsta möjliga smärta, lidande och ångest, med hjälp av lämpliga artspecifika avlivningsmetoder som anges i bilaga IV till det direktivet.
- (3) När direktivet antogs fanns det inte tillräcklig vetenskaplig evidens rörande lämpliga krav vad gäller inhyllning och skötsel för vissa arter, däribland bläckfiskar, zebrafisk och tättingar, och vad gäller lämpliga avlivningsmetoder för bläckfiskar. Därför infördes inga artspecifika krav i bilaga III till direktiv 2010/63/EU för dessa arter, eller i bilaga IV till det direktivet vad gäller avlivning av bläckfiskar.
- (4) Sedan 2010 har ny vetenskaplig kunskap inhämtats om välbefinnandekraven för bläckfiskar, zebrafisk och tättingar som hålls i fångenskap samt om avlivning av bläckfiskar på ett sätt som orsakar minsta möjliga smärta, lidande och ångest, och bilagorna III och IV till direktiv 2010/63/EU bör därför anpassas i enlighet med detta.
- (5) Vissa av de nya krav som fastställs för zebrafisk och bläckfiskar, som inte ingick i bilaga III till direktiv 2010/63/EU, bör införas för alla vattenlevande arter eller för alla djur.
- (6) Den information som lämnats in enligt artikel 54.3 i direktiv 2010/63/EU visar att flera medlemsstater betraktar hypotermisk chock som en lämplig metod för att avliva zebrafisk, grundat på aktuell vetenskaplig evidens. I syfte att undvika onödiga administrativa bördor på grund av regelmässiga undantag som beviljas enligt artikel 6.4 a i direktiv 2010/63/EU, bör denna metod tillåtas för avlivning av zebrafisk.
- (7) Sedan direktiv 2010/63/EU antogs har ny vetenskaplig evidens framkommit som visar att det är olämpligt att använda inerta gaser (argon och kväve) för att avliva gnagare, och därför bör det inte längre vara tillåtet att använda dessa gaser för att avliva gnagare.
- (8) Direktiv 2010/63/EU bör därför ändras i enlighet med detta.

⁽¹⁾ EUT L 276, 20.10.2010, s. 33, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/63/oj>.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Bilagorna III och IV till direktiv 2010/63/EU ska ändras i enlighet med bilagan till det här direktivet.

Artikel 2

1. Medlemsstaterna ska senast den 4 december 2025 anta och offentliggöra de lagar och författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 4 december 2026.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 3

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 13 mars 2024.

På kommissionens vägnar
Ursula VON DER LEYEN
Ordförande

BILAGA

Bilagorna III och IV till direktiv 2010/63/EU ska ändras på följande sätt:

1. Bilaga III ska ändras på följande sätt:
 - a) Del A ska ändras på följande sätt:
 - i) Rubriken till punkt 2.3 ska ersättas med följande:
”2.3 Buller och vibrationer”.
 - ii) I punkt 2.3 ska följande led läggas till som led d:
”d) För vattenlevande djur får utrustning som orsakar buller eller vibrationer, såsom generatorer eller filteringsanordningar, inte inverka negativt på djurens välbefinnande.”
 - iii) Rubriken till punkt 2.4 ska ersättas med följande:
”2.4 Larmsystem och beredskapsplaner”.
 - iv) I punkt 2.4 ska följande led läggas till som led d:
”d) Effektiva beredskapsplaner ska upprättas för att säkerställa djurens hälsa och välbefinnande när väsentliga delar i djurhållningen brister.”
 - b) Del B ska ändras på följande sätt:
 - i) I punkt 8 ska följande andra stycke läggas till:
”Vid inhysning av vilda fåglar ska de utrymmesmått som anges i tabellerna 8.1–8.10 alltid tillämpas när fåglar hålls i mer än 24 timmar. När fåglar hålls under kortare tidsperioder ska åtgärder vidtas för att minimera risker kring djurens välbefinnande.”
 - ii) I punkt 8 ska följande tabeller läggas till som tabellerna 8.8, 8.9 och 8.10:

”Tabell 8.8

Starar

Gruppstorlek	Djurutrymmets minsta storlek (m ²)	Minsta höjd (cm)	Fodertrågets minsta längd per fågel (cm)	Minsta sittplats per fågel (cm)
Upp till 6	2,0	200	5	30
Mellan 7 och 12	4,0	200	5	30
Mellan 13 och 20	6,0	200	5	30
För varje ytterligare fågel mellan 21 och 50	0,25		5	30
För varje ytterligare fågel utöver 50	0,15		5	30

Tabell 8.9

Gråsparvar

Gruppstorlek vid avsaknad av siktbarriärer	Gruppstorlek vid förekomst av siktbarriärer	Djurutrymmets minsta storlek (m ²)	Minsta höjd (cm)
Upp till 10	Upp till 15	2,4	180
Mellan 11 och 20	mellan 16 och 35	4,8	180
Mellan 21 och 30	mellan 36 och 60	7,3	180
För varje ytterligare fågel utöver 30	för varje ytterligare fågel utöver 60	0,11	

Tabell 8.10

Talgoxe och blåmes

Gruppstorlek	Djurutrymmets minsta storlek (m ²) per fågel	Minsta höjd (cm)	Minsta antal fågelmatare	Minsta sittplats per fågel (cm)
1	3	180	1	100
2–10 (*) (samma kön)	1	180	2	40
1 hona + 1 hane	2	180	2	100

(*) Gruppstorlekar större än 10 ska inte tillåtas utan ett fastställt övervakningsschema med tillräckligt frekvent övervakning för att upptäcka och begränsa aggressivitet.”

iii) Punkt 11.1 ska ersättas med följande:

”11.1 Vattenförsörjning och kvalitet

Tillräckligt med vatten av lämplig kvalitet ska alltid finnas tillgängligt. Vattenflödet i tankar med cirkulationssystem eller filtreringsanordningar ska vara tillräckligt för att säkerställa att vattenkvalitetsparametrarna håller sig på godtagbara nivåer, beroende på djurhållningssystemets egenskaper, på arten och på livsstadiets specifika krav. Vattenförsörjningen ska, där så är nödvändigt, filtreras eller behandlas så att ämnen som är farliga för fiskarna avlägsnas. Vattenkvalitetsparametrarna ska hela tiden hållas inom godtagbara värden för arten och utvecklingsstadiet i fråga, så att fiskarna kan bibehålla normal aktivitet och normala fysiologiska processer. Vattenflödet ska vara avpassat så att fiskarna kan simma på normalt sätt och i övrigt behålla sitt naturliga beteende. Fiskar ska ges lämplig tid för aklimatisering och anpassning till förändrad vattenkvalitet. Lämpliga åtgärder ska vidtas för att minimera plötsliga förändringar i de olika parametrar som påverkar vattenkvaliteten. Lämpligt vattenflöde och lämplig vattennivå ska säkerställas och övervakas.”

iv) Punkt 11.2 ska ersättas med följande:

”11.2 Syrehalt, kväveföreningar, koldioxid, pH och salthalt

Syrehalten ska anpassas efter behovet hos varje art och efter inhysningsförhållandena. Anordningar för kompletterande syrsättning av vattnet i tankarna ska finnas där så krävs, beroende på djurhållningssystem. Koncentrationerna av koldioxid och kväveföreningar, dvs. ammoniak, nitrit och nitrat, ska hållas under skadliga nivåer. Vattenkvaliteten ska övervakas med hjälp av ett fastställt testschema med tillräckligt frekventa tester för att upptäcka förändringar i dessa kritiska parametrar, och åtgärder ska vidtas för att begränsa sådana förändringar.

pH-värdet ska anpassas till arten och övervakas för att hållas så stabilt som möjligt. Salthalten ska anpassas till fiskartens krav och fiskens livsstadium. Förändringar av salthalten ska göras gradvis.”

v) Punkt 11.3 ska ersättas med följande:

”11.3 Temperatur och belysning

Temperaturen ska behållas inom det optimala intervallet för fiskarten och dess utvecklingsstadier, och hållas så stabil som möjligt. Förändringar av temperaturen ska göras gradvis. Fisken ska hållas i lämplig fotoperiod.”

- vi) Punkt 11.5 ska ersättas med följande:

”11.5 Utfodring och hantering

Fiskar ska utfodras med en diet lämplig för fisken, med rätt fodermängd med lämpliga intervall. Utfodringen av yngel ska ägnas särskild uppmärksamhet under övergången från levande till fabriksstillverkat foder. Om foderindragning är nödvändig av skäl som inte avser försök (t.ex. transport) ska varaktigheten hållas så kort som möjligt och hänsyn ska tas till fiskarnas storlek och till vattentemperaturen.

När så är möjligt ska fiskar hanteras utan att de avlägsnas från vattnet. Hanteringen av fiskar, både i och utanför vattnet, ska begränsas till ett minimum och den utrustning som kommer i direkt kontakt med fiskarna ska vara fuktad. Fiskar ska inte hanteras när vattentemperaturen når de yttre gränserna för det intervall som de kan tolerera.”

- vii) Följande punkt ska läggas till som punkt 11.6:

”11.6 Zebrafisk

11.6.1 Vattenkvalitet

Tabell 11.1

Krav avseende vattenparametrar i inhysningssystem för zebrafisk

Vattenparametrar	Minimi-/maximikrav
Temperatur	24–29 °C
Konduktivitet	150–1700 µS/cm ²
Totalhårdhet	40–250 mg/L CaCO ₃
pH	6,5–8
Kväveföreningar	NH ₃ /NH ₄ ⁺ < 0,1 (*) mg/L, NO ₂ ⁻ < 0,3 mg/L, NO ₃ ⁻ < 25 mg/L
Löst syre	> 5 mg/L

(*) eller under detektionsgräns. 0,1 mg/L anger den totala halten ammoniak, NH₃/NH₄⁺. Detta motsvarar 0,002 mg/L av NH₃ vid 28 °C och pH 7,5.

11.6.2 Belysning

Under den ljusa perioden ska ljusnivåerna vara konstanta, utom under korta grynings-/skymningsövergångar, när sådana tillämpas. Den mörka perioden ska vara helt mörk.

11.6.3 Djurtäthet och miljöberikning

Vattenvolymer mindre än 1 liter får inte användas för vuxna zebrafiskar. Djurtätheten får inte överstiga 10 vuxna fiskar/liter. Tankens storlek och form ska göra det möjligt för fiskarna att bete sig naturligt och simma på normalt sätt.

En längre period av individuellt hållande ska undvikas.”

- viii) Följande punkt ska läggas till som punkt 12:

”12. Bläckfiskar

12.1 Vattenförsörjning och kvalitet

Tillräckligt med vatten av lämplig kvalitet ska alltid finnas tillgängligt.

Tankens utformning och vattenflödet ska tillgodose djurets behov, däribland lämplig syrsättning i förhållande till dess storlek, livsstadium och beteendeböehov. Vattentemperatur, salthalt, pH och halt av kväveföreningar ska vara anpassade till arternas och livsformernas behov. Rymning och oavsiktligt införande av främmande element ska vid behov förhindras genom användning av barriärer.

Bläckfiskar ska ges lämplig tid för acklimatisering och anpassning till förändrad vattenkvalitet.

12.2 Belysning

Ljusintensitet och fotoperiod ska tillgodose artens behov.

12.3 Föda

Bläckfiskar ska ges en föda som är anpassad till arterna, deras utvecklingsstadier och beteendeböehov.

12.4 Berikning och hantering

Bläckfiskar ska förses med lämplig och tillräcklig mängd fysiska, kognitiva och sensoriska stimuli för att möjliggöra ett brett spektrum av artspecifika beteenden. Inhysningsförhållandena ska ta hänsyn till artspecifika sociala behov (dvs. artens vana att leva i grupp eller solitärt). Gömställen eller tillhåll ska finnas, i de fall detta är lämpligt för arten.

När så är möjligt ska bläckfiskar hanteras utan att de avlägsnas från vattnet. Hantering av bläckfiskar utanför vattnet ska vara begränsad till ett minimum och den utrustning som kommer i direkt kontakt med djuren ska vara fuktad.

Tabell 12.1

Bläckfiskar

Familj	Grupp	Kroppslängd (*) (cm)	Vattentytans minsta area (cm ²)	Minsta tillägg till vattentytans area för varje ytterligare djur i grupputrymmet (cm ²)	Minsta vattendjup (cm)
Sepiidae	Sepialiknande bläckfiskar	Upp till 2	100	40	7
		> 2 till 6	600	200	15
		> 6 till 12	1 200	400	20
		> 12	2 500	1 000	25
Sepiolidae	Mindre bläckfiskar (**)	Upp till 1	50	5	5
		> 1 till 3	120	50	8
		> 3	150	100	12
Loliginidae	Tioarmade bläckfiskar (***) (***)	Upp till 15	2 000	400	60
		> 15 till 25	4 500	900	90
		> 25	6 000	1 200	90

Familj	Grupp	Kroppslängd (*) (cm)	Vattenytans minsta area (cm ²)	Minsta tillägg till vattenytans area för varje ytterligare djur i grupptrycket (cm ²)	Minsta vattendjup (cm)
Octopodidae	Åttaarmade bläckfiskar (****)	Upp till 10	2 000	600	40
		> 10 till 20	2 600	700	50
		> 20	4 000	1 200	50

(*) Mantellängd.

(**) Grupp upp till 40 individer.

(***) Cylindriska tankar ska användas i första hand. Minimivärdena ska ökas med 5 % om icke-cylindriska tankar används.

(****) Under det juvenila stadiet (larvstadiet) ska tioarmade och åttaarmade bläckfiskar hållas i cylindriska tankar med högst 20 nykläckta bläckfiskar per liter, och metoder för att begränsa visuell interaktion ska tillämpas.”

2. Bilaga IV ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. När djur avlivas ska avlivningen avslutas med något av det följande, nämligen

a) bekräftelse av att cirkulationen har upphört permanent,

b) destruktion av hjärnan,

c) halsdislokation,

d) avblodning, eller

e) bekräftande av att *rigor mortis* inträtt.

Metoderna för bekräftelse av att djuret är dött ska vara anpassade till den art som ska avlivas.”

b) Punkt 3 ska ändras på följande sätt:

i) Tabellen ska ersättas med följande:

"Djur anmärkning/ metoder	Fisk	Groddjur	Reptiler	Fåglar	Gnagare	Kaniner	Hundar, katter, illrar och rävar	Stora däggdjur	Icke-mänskliga primater	Bläckfiskar
Anestetisk överdos	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	
Bultpistol			(2)							
Koldioxid					(3)					
Halsdislokation				(4)	(5)	(6)				
Kraftigt slag mot huvudet				(7)	(8)	(9)	(10)			
Dekapitering				(11)	(12)					
Elstöt	(13)	(13)		(13)		(13)	(13)	(13)		
Inerta gaser (Ar, N ₂)								(14)		
Skott med skarp ammunition med lämpligt gevär, handeldvapen och ammunition			(15)				(16)	(15)		
Hypotermisk chock	(17)"									

ii) I förteckningen Krav ska följande punkt läggas till som punkt 17:

"17. Ska endast användas för zebrafisk (*Danio rerio*) \geq 16 dagar efter befruktning, med en maximal kroppslängd på 5 cm. Temperaturen vid hypotermisk chock ska vara \leq 4 °C och temperaturskillnaden i förhållande till den temperatur vid vilken fisken hålls ska vara \geq 20 °C. Fisken får inte komma i direkt kontakt med is. Exponeringstiden ska vara minst 5 minuter."